

k velkému poškození lze s jistou mírou pravděpodobnosti určit výjev vlevo jako Oplakávání – tedy situaci, kdy po sejmutí z kříže spočívalo tělo umučeného Božího syna na matčině klíně. V navazujícím poli se nalézá motiv tří Marií, které přišly ke Kristovu hrobu a s údivem zjistily, že je prázdný. Trojice žen je zde ovšem zastoupena pouze jednou figurou, která se setkává s andělem. Vedle něho je patrný otevřený hrob, v němž další anděl drží Kristovo roucho.

Záchrana a rekonstrukce tzv. záměčku Terezínov v Albeři u Nové Bystřice

Hana Novotná

Jednopatrová empírová stavba s barokními prvky na východním okraji obce Albeř je typologicky v daném regionu výjimečná. Byla postavena v letech 1810–1815 stavitelem Františkem Schneiderem pro Marii Terezii hraběnkou z Trauttmansdorffu (1771–1847). Později sloužila jako správní a úřednická budova sousední železárny (*Schichtamt*), tradičně je však známa pod označením záměček. V průběhu 19. století střídala majitele, v roce 1909 ji zakoupila rodina Kernů. Po zestátnění v polovině 20. století na záměčku postupně hospodařily dřevařské závody, státní statek a národní podnik Kablo. Socialistické hospodaření a časté převody majetkových práv se na technickém stavu záměčku Terezínov podepsaly do té míry, že se v osmdesátých letech nacházel v naprosto zbláčeném stavu.

Objekt je jednou z nemnoha památek, které se ocitly na hraně totální destrukce, a přece se je podařilo zachránit. Přestože byl po polovině 20. století v poměrně zchovalém stavu, v osmdesátých letech se v důsledku dlouhodobého zanedbávání údržby dostal na hranu přežití. Na místě zůstávala pouhá ruina bez střechy i krovu. Stropy se samovolně zřítily a z původních konstrukcí se na mnoha místech dochovaly pouze obvodové

Obr. 1. Albeř u Nové Bystřice, tzv. záměček Terezínov, pohled od východu, foto z roku 1965, zdroj: sbírka majitele

Obr. 2. Albeř u Nové Bystřice, tzv. zámček Tereziňov, interiér, foto z roku 1988, zdroj: NPÚ, ÚOP v Českých Budějovicích, sbírka fotografické dokumentace

Obr. 3. Albeř u Nové Bystřice, tzv. zámček Tereziňov, pohled od severu, foto: Miloš Holub, 2023

stěny s nepatrnými fragmenty původní interiérové výzdoby. Po roce 1990 zahájil nový majitel postupnou záchranu objektu, přičemž si kladl za cíl obnovit památku do (pokud možno) původního vzhledu. Započaté práce však pro nedostatek finančních prostředků záhy zastavil, což dále prohloubilo degradaci objektu. Na přelomu tisíciletí nastal obrat, postupně bylo provedeno celkové statické zajištění zámku a obnova původního tvaru barokní střechy s věží. Soukromý majitel po desetiletích náročné rekonstrukce, podložené starší fotografickou i kresebnou dokumentací, objekt zachránil a navrátil mu původní vzhled. Nechal zhotovit nová dřevěná špaletová okna klasicistního typu. Na základě průzkumu zbytků patek na zdech byly obnoveny cihlové klenby v přízemí. V polovině přízemí byl citlivě vybudován byt vlastníka, ostatní prostory čekají na dokončení a využití, přičemž se předpokládají společenské a kulturní akce, případně lokální muzeum či galerie. Obnova fasády, která završila práce na záchraně objektu, se zakončila nátěrem omítek a oken v roce 2023.

Oprava silničního mostu přes řeku Malši pod Římovem

Václav Hájek

V roce 2019 proběhla několik let plánovaná oprava kamenného tříobloukového mostu (ev. č. 155-007) přes údolní nivu řeky Malše pod obcí Římov na Českobudějovicku. Krajinně působivý silniční most pochází z roku 1869. Byl vystavěn z omítaného lomo-vého kamene, lícni plochy jeho opěr i pilířů zpevňuje obložení z kamenných tesaných kvádrů. Oba střední návodní pilíře mají obdobně zpracovaná čela završená kamennou profilovanou římsou s kulovým vrchlíkem.

Obr. 1. Římov, Dolní Stropnice, silniční kamenný most přes Malši před zahájením obnovy, pohled od jihozápadu, foto: Václav Hájek, 2016